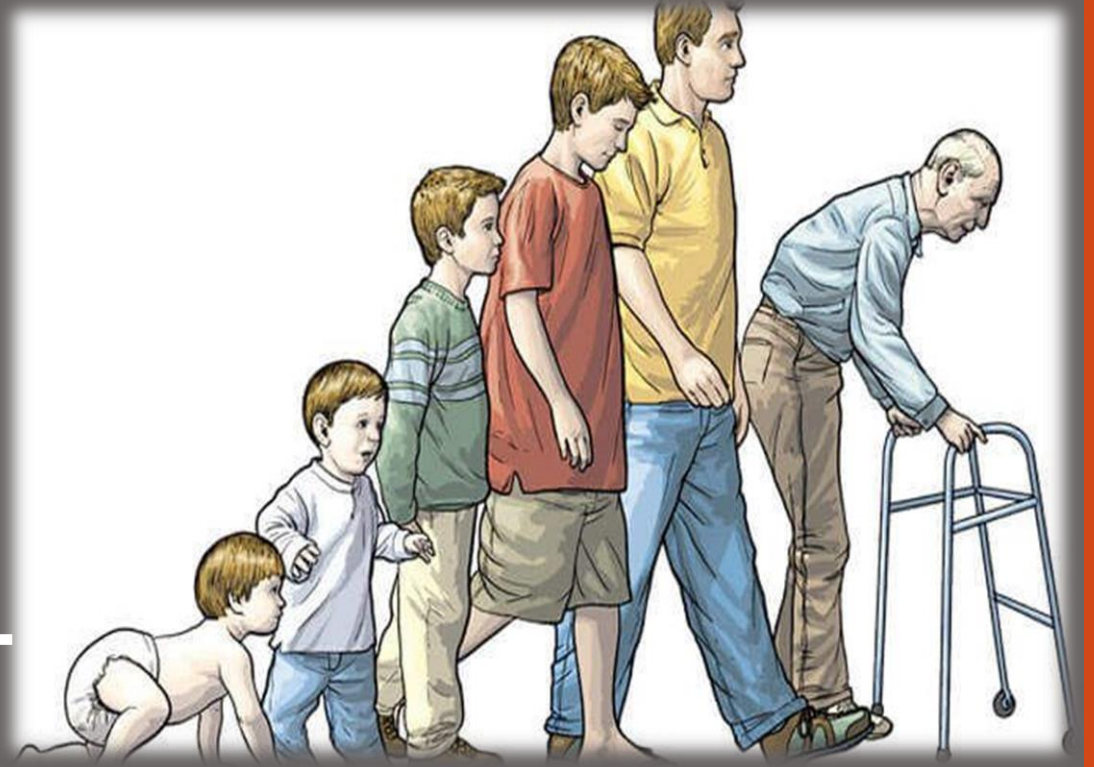

GELİŞİM

ÖĞR. GÖR. AYSU GÜL ŞANLI

GELİŞİM PSİKOLOJİSİ

- YAŞAM BOYU BİREYDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİM VE GELİŞİMLERİ İNCELER.

Gelişim Uzmanının Görevleri

- **Tanımlama:** İnsanlar farklı yaşlarda nasıl hisseder-davranır-düşünür
- **Açıklama:** Bazı bireyler neden diğerlerinden farklı gelişir
- **Öngörme:** Bilgiye dayalı, gelecekle ilgili tahmin
- **İyileştirme:** Gelişimsel problemlerle baş etmede destek

Anlamalarını biliyor muyuz?

Büyüme

Olgunlaşma

Öğrenme

Gelişim

Hazır Bulunuşluk

GELİŞİM SÖZLÜĞÜ

- **Büyüme:** Vücudun sadece boy, kilo ve hacim olarak artması. (Sayısal artış).
- **Olgunlaşma:** Bir organın görevini yapabilecek düzeye ulaşması için geçirdiği biyolojik değişimler
- **Öğrenme:** Bireyin çevresiyle belli bir düzeydeki etkileşimleri sonucunda meydana gelen nispeten kalıcı izli davranış değişikliği
- **Gelişim:** Bütün değişiklikleri kapsar (büyüme, olgunlaşma ve öğrenme)
- **Hazır Bulunuşluk:** Olgunlaşma+Öğrenme

0-1

GELİŞİM ilkeleri:

- **Gelişim, kalıtım ve çevre etkileşiminin bir ürünüdür**
- **Gelişimde bireysel farklılıklar vardır**
- **Büyüme ve gelişme baştan ayağa, içten dışa ve genelden özele doğrudur**
- **Gelişim çok boyutludur: beden-zihin-duygular-...**
- **Gelişim çok yönlüdür: sosyal-kültürel-dil-mantık**
- **Gelişim esnektir: Plastisite-adaptasyon**
- **Gelişim bilimi çok disiplinlidir: Sosyoloji-antropoloji-psikoloji-sinir bilim-tıp**
- **Gelişim biyoloji-kültür-bireyin ortak ürünüdür.**
- **Gelişim nöbetleşe ilerler**

İKİZİN
OLSUN İSTER
MIYDIN?

- Tek yumurta-çift yumurta ikizleri
- Doğduğu andan itibaren aynı ortamda büyüyen ikizler
- Bir süre aynı ortamda büyüyüp daha sonra farklı ortamlarda yetişen ikizler
- Doğduğu andan itibaren farklı ortamlarda yetişen ikizler

DOĞUM ÖNCESİ GELİŞİM

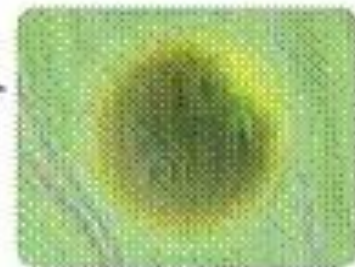
Birçok sperm
yumurtanın
etrafını sarar.

Yumurta ve spermin
çekirdekleri birleşir.

Döllenme

Yumurta ve spermin
birleşmesi sonucu
oluşur.

Zigot

Zigotun gelişmesi
sonucu oluşur.

Embriyo

İlk iki aydan sonra
bu adı alır.

Fetüs

40. hafta sonunda
dünyaya gelir.

Bebek

Fetüs üzerinde genetik etkiler

- **Fenilketonüri:**
- Normal gelişimi için gerekli **enzimi** üretememe durumudur.
- Bu durum ciddi mental retardasyona neden olabilir.

Orak Hücre Anemisi:

- Anormal olarak şekil almış kırmızı kan hücreleri neden olur.

Tay-Sachs hastalığı:

- Doğu Avrupa ırkı Yahudilerinde sıklıkla görülmektedir
- **Metabolizma** bozukluğudur

Down sendromu:

- Genetik düzensizlik sonucu 21. kromozom çiftinde fazladan bir kromozom bulunması durumudur
- 18- ve 35+ anneler down sendromlu çocuk dünyaya getirme açısından daha fazla risk taşır

Doğum Öncesi Çevresel Etkenler

- Doğum öncesinde fetal gelişim problemlerine neden olan çevresel faktörler de bulunmaktadır

Annenin beslenmesi:

- Anne karnında fetüs yeterli beslenmezse hastalıklara açık hale gelir
- Zihinsel gelişim olumsuz etkilenir

Alkol:

- Her 750 bebekten biri
 - ortalamanın altında zeka
 - gelişim gecikmeleri
 - yüzde deformeler ile sonuçlanan **fetal alkol sendromu** ile doğar (FAS)

Nikotin kullanımı:

- Düşük-ölü bebek riski
- Solunum hastalıkları-kulak enfeksiyonları
- Psikolojik rahatsızlıklar olabilir

Refleksler

- Otomatik ve Yeni doğanın denetimi dışında, onun hareketlerini yöneten tepkilerdir
- **Arama refleksi:** ağzın bir tarafına ya da yanağa dokunulduğunda oluşan tepki
- **Emme refleksi:** ağzına yerleştirilen bir nesneyi emme
- **Moro refleksi:** ani, ses veya harekete karşı yeni doğanın tepkisi
- **Kavrama refleksi:** yenidoğan avcuna dokunulduğunda kavrayarak tepki vermesi